

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह -६, पद- ग्राफिक्स डिजाइन अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा
द्वितीय चरण : (क) प्रयोगात्मक परीक्षा
(ख) अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : २००

पूर्णाङ्क : ५०

पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क : २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या x अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, संस्थागत ज्ञान र सूचना प्रविधि	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न x १ अङ्क
				विषयगत- छोटो उत्तर आउने प्रश्न		६ प्रश्न x ५ अङ्क
				विषयगत- लामो उत्तर आउने प्रश्न		२ प्रश्न x १० अङ्क
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत- छोटो उत्तर आउने प्रश्न		४ प्रश्न x ५ अङ्क
				विषयगत- लामो उत्तर आउने प्रश्न		८ प्रश्न x १० अङ्क

२. द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक र अन्तर्वार्ता (Practical & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक	१ घण्टा
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more part of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा दुई भन्दा बढी टिप्पणीहरू (Short Notes) सोध्न सकिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, संस्थागत ज्ञान र सूचना प्रविधि

खण्ड (क)- ३० अङ्क

वस्तुगत (३० प्रश्न X १ अङ्क = ३०)

१. **राज्य र सरकार**
 - १.१ नेपालको संवैधानिक विकास र नेपालको संविधान
 - १.२ राज्यका संरचनामा सञ्चार-माध्यम र सञ्चारकर्मीको भूमिका
 - १.३ सुशासन, पारदर्शीता र जवाफदेहिता
 - १.४ विद्युतीय शासन (e- Governance)
 - १.५ लोकतन्त्र, कानूनी राज्य र नागरिक शिक्षा
 - १.६ मानव अधिकार र समावेशीकरणका सवालहरू
 - १.७ सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा
 - १.८ नेपाली समाजका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था र रहनसहन
२. **आर्थिक पक्षहरू**
 - २.१ आर्थिक परिसूचकहरू (आर्थिक वृद्धि, कुल राष्ट्रिय/गार्हस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, व्यापार घाटा, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)
 - २.२ नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरू - कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, सञ्चार, शिक्षा, स्वास्थ्य र विद्युत
 - २.३ योजनावद्ध विकासक्रम र चालु आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी
 - २.४ अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग, वैदेशिक व्यापार वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण
३. **संस्थागत ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरू**
 - ३.१ सार्वजनिक संस्थानको परिचय, विकास, उपलब्धि र व्यवस्थापन
 - ३.२ गोरखापत्र संस्थानको इतिहास, उद्देश्य, संगठनात्मक स्वरूप, विकासक्रम, वर्तमान अवस्था तथा गतिविधिहरू
 - ३.३ गोरखापत्र दैनिक, गोरखापत्रको अभिलेखीकरण र यसको महत्व
 - ३.४ गोरखापत्र संस्थानको प्रकाशनबाट नेपालको सामाजिक र सांस्कृतिक क्षेत्रको विकासमा योगदान
 - ३.५ नेपालमा आमसञ्चार माध्यमको विकासक्रम र वर्तमान अवस्था
 - ३.६ विश्वमा मुद्रण र छापाखानाको इतिहास तथा नेपालको मुद्रण, छापाखाना र पत्रपत्रिकाको इतिहास, मुद्रण प्रविधि र नेपालका विभिन्न किसिमका छापाखानाहरू बारे जानकारी
 - ३.७ गोरखापत्र संस्थान ऐन, २०१९
 - ३.८ गोरखापत्र कर्पोरेशन नियमावली, २०२१
 - ३.९ गोरखापत्र संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०८२
 - ३.१० कम्पनी ऐन, २०६३
 - ३.११ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
 - ३.१२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
 - ३.१३ विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३ र विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार नियमावली, २०६४
 - ३.१४ डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६

खण्ड (ख)- ७० अङ्क

वस्तुगत (२० प्रश्न x १ अङ्क) + विषयगत (६ प्रश्न x ५ अङ्क) र (२ प्रश्न x १० अङ्क) = ७० अङ्क

1. Computer Fundamentals

- 1.1 Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
- 1.2 Overview of a computer system :
 - 1.2.1 Data and data processing
 - 1.2.2 Hardware: Definition; Input Unit, CPU, Output Unit; Storage devices: Primary & Auxiliary Memory
 - 1.2.3 Software: Definition; Types of Software; Programming Language & its types
- 1.3 Concept of Multimedia
- 1.4 File Management
 - 1.4.1 Physical Structure of the disk
 - 1.4.2 Concept of File and folder
 - 1.4.3 Type of files and file extensions

2. Operating System

- 2.1 Introduction to Operating System
- 2.2 Types of Operating System
- 2.3 Functions of Operating Systems
- 2.4 Windows Operating System
 - 2.4.1 Basic Windows Elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin,
 - 2.4.2 Starting and shutting down Windows
 - 2.4.3 File Management with Windows Explorer
 - 2.4.4 Windows applications: (Control Panel, Character Map, Paint)
 - 2.4.5 Finding files of folders and saving the result
 - 2.4.6 Changing window settings: Adding/Removing programs; Clearing the contents of document menu; Customizing the taskbar; Control panel items
 - 2.4.7 Creating shortcut (icons) on desktop
 - 2.4.8 System tools: disk scanning, disk defragmenter, backup, restore, format
- 2.5 Linux Operating System and its uses.

3. Computer Network

- 3.1 Basic Networking: definition, types, and topologies
- 3.2 Connectivity and media: Network cables and connectors
- 3.3 Introduction to Network Devices (Hub, Switch, Router, Gateway etc.)
- 3.4 Network cabling and cable testing
- 3.5 Familiarity with IP Addressing
- 3.6 Concept of E-mail/Internet/Extranet/Intranet, World Wide Web (WWW)
- 3.7 Familiarity with internet browsers (Internet explorer, Firefox, Google Chrome, etc.)

4. Cyber Security

- 4.1 Introduction to Cyber Security
- 4.2 Common security threats: Social engineering; Distributed Denial of Services; Viruses, etc.
- 4.3 Security Mechanisms
- 4.4 Identity and Access Control
- 4.5 Use of Firewalls, IDS and IPS
- 4.6 Email Filtering
- 4.7 Use of Antivirus Software

5. E-Government

- 5.1 Managing E-Government
- 5.2 E-Government strategy
- 5.3 Emerging issues of E-Government and Implementing of its
- 5.4 Nepalese E-Government initiative and E-Government master plan of Nepal

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह -६, पद- ग्राफिक्स डिजाइन अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) : ५० अङ्क

(२ प्रश्न X ५ अङ्क) + (४ प्रश्न X १० अङ्क)

1. History of Graphic Design

- 1.1 Knowledge of Graphic Design
- 1.2 History of Graphic Design
- 1.3 The Principles of Graphic Design
- 1.4 Modern Design and Technology (20th century onwards)
- 1.5 Graphic Design use in Media House

2. Fundamental of Graphic Design

- 2.1 General Characteristics
- 2.2 Purpose of Design
- 2.3 Scope of Design
- 2.4 Low of nature
- 2.5 Medium and materials of Graphic Design
- 2.6 Graphic design and its used in media house

3. Applied Art

- 3.1 Introduction about applied arts (based on graphic design)
- 3.2 Differences between painting and graphic design
- 3.3 Popular works in graphic design
- 3.4 general knowledge of press, computer and photography
- 3.5 Dummy, Layout and letter formatting, illustration, Typography, Book cover, Logo, Poster, Calendar, Sticker, Packaging design etc.

4. Varieties of Graphic design

- 4.1 Typography (अक्षरकला)
- 4.2 Layout design (साजसज्जा डिजाइन)
- 4.3 Illustration (दृष्टान्त चित्र)
- 4.4 Logo design (लोगो डिजाइन)
- 4.5 Book Design (पुस्तक/पुस्तिका डिजाइन)
- 4.6 Packaging Design (प्याकेजिङ डिजाइन)
- 4.7 Newspaper/ Magazine Design (पत्र-पत्रिका डिजाइन)
- 4.8 Advertising Design (विज्ञापन डिजाइन)
- 4.9 Poster, CD design (पोस्टर, सिडी डिजाइन)
- 4.10 Calendar design (क्यालेन्डर डिजाइन)
- 4.11 Card design (कार्ड डिजाइन)
- 4.12 Corporate design (कर्पोरेट डिजाइन)
- 4.13 Photography (फोटोग्राफी)
- 4.14 Infographics (इन्फोग्राफिक्स)

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

(२ प्रश्न X ५ अङ्क) + (४ प्रश्न X १० अङ्क)

5. Fundamental Elements of Design

- 5.1 Point/Dot (बिन्दु)
- 5.2 Line (रेखा)
- 5.3 Form, Shape and Size (रूप, आकार)
- 5.4 Colour (रङ्ग)
- 5.5 Light and Shade (उज्यालोपन र छायाँ)
- 5.6 Space (खुला ठाउँ)

6. Fundamental Principles of design

- 6.1 Composition (संयोजन)
- 6.2 Proportion (अनुपात)
- 6.3 Harmony (ऐक्यता)
- 6.4 Balance (सन्तुलन)
- 6.5 Repetition (आवृत्ति)
- 6.6 Variation (विविधता)
- 6.7 Proximity (समिपता)
- 6.8 Emphasis (विशिष्टता)
- 6.9 Contrast (अन्तरभेद)
- 6.10 Gradation (क्रमिकता)
- 6.11 Unity (समानता/एकता)
- 6.12 Alignment (पंक्तिबद्धता)

7. Adobe Illustrator

- 7.1 Introduction of Adobe Illustrator
- 7.2 Creating and Viewing Documents
- 7.3 Working with Pages
- 7.4 Working with Graphics
- 7.5 Formatting and Styles
- 7.7 Working with Tables
- 7.8 Packaging and Printing
- 7.9 Export Illustrator file to other programs

8. Adobe Indesign

- 8.1 Introduction of Adobe InDesign
- 8.2 Creating and Viewing Documents
- 8.3 Working with Pages
- 8.4 Working with Graphics
- 8.5 Character and Paragraph Formatting
- 8.6 Using Styles
- 8.7 Working with Tables
- 8.8 Packaging and Printing

9. Adobe Photoshop

- 9.1 Introduction of Adobe Photoshop
- 9.2 Know about Selection Tools
- 9.3 Know about Clone Stamp and Eraser Tools
- 9.4 Image Retouching (Brightness, Contrast, Color Balance)
- 9.5 Knowledge of file extensions (JPEG, TIFF, PNG, PDF, PSD)
- 9.6 Working with Layer
- 9.7 Layer Style

10. Macromedia Freehand

- 10.1 Introduction of Freehand
- 10.2 Used of Freehand
- 10.3 Creating Pages
- 10.4 Convert path for Text
- 10.5 Attached path of Text and Object
- 10.6 Expert object with EPS Format

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना
(Practical Examination Scheme)

पूर्णाङ्क : ५०
समय : १ घण्टा

उत्तीर्णाङ्क : २५

१. दिइएको शब्द र तस्विर राखी आकर्षक किसिमको रङ्गीन विज्ञापन बनाउने
२. दिइएको मास्टहेड र शब्दलाई उपयुक्त स्थानमा राखी किताबको कभर डिजाइन गर्ने
३. कुनै एउटा आकर्षक लोगो तयार गर्ने
४. दिइएको डाटाको आधारमा प्रतिशत निर्धारण गरी इन्फोग्राफ तयार गर्ने
५. दिइएको शब्दलाई गोरखापत्रको कोलम साइज अनुसार आकर्षक विज्ञापन बनाउने
६. कुनै २०० शब्द टाइप गर्न दिएर नेपाली र अंग्रेजी टाइपमा शुद्धताको परीक्षण गर्ने
७. दिइएको समाचार र तस्विरका आधारमा गोरखापत्र वा राइजिड नेपालको पेज साइज अनुसार तयार गर्ने
८. कम्प्युटर नेटवर्किङमा फोल्डर र फाइल शेयरिङ गर्ने